

УЗАГАЛЬНЕННЯ ДЕРЖАВНИХ ПРОГРАМ ДЛЯ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ В АР КРИМ НАПЕРЕДОДН «ЄВРО 2012»

Хоча, Автономна Республіка Крим не прийматиме участь у проведенні футбольних матчів у "Євро 2012", який проводитиме Україна, вона залишається однією з пріоритетних напрямків для відвідування туристами. Тому досить важливим є дослідження заходів, які зазначені в державних програмах підготовки до «Євро 2012» та в інших програмах, які стосуються розвитку туризму в регіоні та самої автономії зокрема.

Although, Autonomous Republic of Crimea will not take part in realization of soccer matches in "Euro 2012", which will be held in Ukraine, it remains one of the basic directions for a tourists' visiting. Therefore it is very important to research the measures, which was marked in the government programs to "Euro 2012" and in other programs which has a relation to development of tourism in a region and in Autonomous in particular.

Обрана тема є актуальною, оскільки в ній досліджуються такі питання, як вплив проведення «Євро 2012» на розвиток туризму в АР Крим та аналіз виконання заходів щодо покращення матеріально-технічної бази індустрії туризму та туристичної інфраструктури в регіоні до 2012 р. Проте головним для Криму є не тільки удосконалення вище зазначеного в процесі підготовки до цієї події та отримання фінансових надходжень від потоку туристів, які прийдуть до півострова, а саме пізнання АР Крим як туристичної території іноземними туристами з усієї Європи, що як результат може значно підвищити рейтинг Криму як серед інших регіонів України, так і серед інших країн. Тому метою даної роботи є дослідження заходів, які зазначені в державних програмах підготовки до «Євро 2012» та в інших програмах, які стосуються розвитку туризму в регіоні та самої автономії зокрема. Актуальність ще також пов'язана із новизною даного дослідження. Питаннями щодо розвитку туризму в АР Крим займалось дуже багато науковців, зокрема такі як Багров М.В., Страчкова Н.В. («АР Крим на ринку рекреаційних послуг країн Причорномор'я»), Побірченко В.В. («Уровни и пути рыночной трансформации рекреационной системы Крыма», «Проблеми пропорційно-комплексного розвитку рекреаційної системи Автономної республіки Крим»), Єна В.Г.

Місце, яке займає АР Крим у підготовці та проведенні «Євро 2012». На жаль, АРК не включена в перелік регіонів, де проходитиме "Євро-2012". Але АРК серйозно лідирує, на відміну від тих регіонів у яких проходять заходи, і по реконструкції транспортної інфраструктури, і по реконструкції аеропортів, а також за наявності величезного рекреаційно-туристичного потенціалу. А це поза сумнівом означає, що цей футбольний турнір дасть величезний поштовх в розвитку туризму в Автономній Республіці Крим. І навіть, не дивлячись на те, що в автономії матчі європейського турніру проводитися не будуть, це не перешкодить Криму прийняти велику кількість туристів. У зв'язку з цим багато чого зроблено та ще плану-

ється зробити до чемпіонату, підчас і після нього, оскільки велика кількість уболівальників відвідає півострів між матчами.

Згідно з Республіканською цільовою програмою підготовки та проведення в Україні Євро-2012, яка була прийнята 23.12.2009 передбачається привести об'єкти Автономної Республіки Крим, які використовуються для підготовки до чемпіонату, у відповідність до вимог УЄФА; підготувати фахівців з організації міжнародних змагань найвищого рівня; створити для вболівальників атмосферу футбольного свята в поєднанні з пізнанням туристичних об'єктів Криму та відпочинком. Очікується, що дана програма працюватиме з 2009-го до 2012-го року, а витратять під час її реалізації 526 мільйонів гривень. Фінансування відбуватиметься за рахунок коштів Державного бюджету України, місцевих бюджетів й небюджетних коштів. Кримські парламентарі планують, що програма підготовки до Євро-2012 допоможе реконструювати стадіони автономії для їхнього використання як тренувальних баз команд-учасниць євроб чемпіонату. Окрім того, очікується, що заходи програми поліпшать транспортну інфраструктуру Криму. Передбачається також якісно поліпшити стан рекреаційного комплексу Криму, що сприятиме залученню інвестицій та формуванню позитивного іміджу автономії в Україні та за кордоном.

Формування блоку доступності на ринку внутрішнього та міжнародного туризму. Що стосується матеріально-технічної бази туристичного комплексу Автономної Республіки Крим, то за Державною програмою соціально-економічного розвитку АР Крим на період до 2017 року передбачаються заходи на будівництво нових і реконструкція діючих готелів в курортних містах та Сімферополі та на прилеглих до них територіях. Також передбачається будівництво лікувального басейну та свердловини термальної хлориднонатрієвої води на території дитячого санаторно-оздоровчого центру "Маяк" (м. Євпаторія); проведення комплексу робіт з будівництва, реконструкції та капітального ремонту лікувальних і водопостачальних об'єктів державного підприємства "Санаторій "Дніпро" (смт. Гаспра). Важливим елементом щодо підготовки до "Євро 2012" є реконструкція стадіону "Локомотив" у Сімферополі, а також будівництво готелю поряд з ним, на що до 2011 року влада Автономної Республіки Крим планує направити 10 млн грн.

Привабливість туристів та відпочиваючих досягається також і за допомогою об'єктів культурної спадщини, що теж визначено Державною Програмою розвитку туризму на 2002-2010. За даними Республіканського комітету з охорони культурної спадщини АР Крим, кількість пам'яток архітектури національного та місцевого значення складала 519 одиниць. Саме тому планується введення в експлуатацію недобудованих туристичних об'єктів, реконструкції і облаштування природних і історико-культурних заповідників, музеїв і інших об'єктів екскурсійного показу; створення нових і модернізації старих об'єктів індустрії відпочинку в містах (парки, атракціони і так далі); забезпечення першочергового будівництва і реконструкції об'єктів інженерної інфраструктури курортів з використанням су-

часних технологій; залучення недержавних інвестицій для відновлення і реконструкції пам'ятників історії, архітектури, культури для їх подальшого використання в рекреаційному процесі.

В 2007 р. Верховна Рада АР Крим прийняла програму розвитку сільсько-го та зеленого туризму в регіоні до 2010 р. Так одним із заходів з реалізації Програми розвитку сільсько-го зеленого туризму в автономії передбачається проведення категоризації садиб, і протягом 2007–2008 років було зареєстровано 50 сільських садиб, більшість з яких знаходиться в Бахчисарайському, Чорноморському та в Білогірському районах. Для забезпечення ефективного використання природних і лікувальних ресурсів в туристичній сфері планується впровадження ресурсозберігаючих технологій, нормативного регулювання споживання ресурсів, а також освоєння не використовуваних раніше природних лікувальних ресурсів: грязьових вулканів, соляних озер і інших. Створення і ведення Державного кадастру природних територій курортів АР Крим надав місту Саки статус державного курорту. Згідно з програмою соціально-економічного розвитку АР Крим заплановано оголосити природні території курортними в Роздольненському, Чорноморському та Ленінському районах, Сакському та Бахчисарайському районах, містах Феодосія та Судак, Велика Ялта, Велика Алушта, м. Євпаторія, м. Керч, смт. Старий Крим, с. Коктебель, с. Курортне, смт. Миколаївка.

Поліпшення якості обслуговування. Так, важливою складовою розвитку туристичної індустрії є інфраструктура, оскільки для того, щоб привабити відпочиваючих, спочатку необхідно створити належні та комфортні умови проживання, транспортного забезпечення та зв'язку, про що визначено в Державній Програмі на 2002–2010 рр. Тому державна Комплексна програма розвитку Великої Ялти була покликана на розвиток інфраструктури на її території і загалом передбачала 158 заходів, з яких 102 (або 65%) – стосувались водо- та енергозабезпечення і розвитку інженерної та комунальної інфраструктури (зв'язок, транспорт, газопостачання, теплопостачання, житлово-комунальне господарство). Зокрема відбувається будівництво тунельного водоводу Південного узбережжя Криму, водоочисної станції у м. Ялта, та планується будівництво сміттєпереробного заводу в смт. Гаспра. За програмою "Благоустрій і розвиток туристичної, курортної зони села Портове Чернишевської сільської ради" (Роздольненський район) передбачається будівництво водопровідної мереж, електричної мережі, в т.ч. освітлення доріжок до моря від баз відпочинку "Лебязий" та "Портове" та створенню всіх інших елементів, необхідних для пляжного відпочинку.

Планується встановити на території Криму під час чемпіонату великі екрани, щоб жителі і гості автономії змогли одночасно насолоджуватися красою Криму і стежити за ходом турніру. Іншим не менш важливим етапом у підготовці до європейського турніру з футболу у 2012 р. є будівництво об'їзної дороги від шосе Євпаторийського до Миколаївської траси. Протяжність об'їзної дороги складатиме 14 км, а вартість об'єкту за нинішніми розрахунками - близько 300 млн грн. Траса дозволить пропускати транзит-

ний транспорт, який нині рухається через центр міста, у напрямі Севастополя, Сак та Миколаївки, а у зворотному напрямі - Ялти, Феодосії, Керчі, Красноперекопську, Харкова, Києва і так далі. До того ж в листопаді 2007 року був введений в експлуатацію транспортний вузол "Севастополь-Балаклава". Нова автодорога має дві проїжджі частини і розділову смугу. Вартість будівництва об'єкту склала 52 млн. грн. Досить суттєвим щодо підготовки до "Євро 2012" є рішення про реконструкцію і розширення міжнародного аеропорту "Сімферополь" до 2012 р. Площа відреконструйованого аеропорту "Сімферополь" складе 17 тис. кв. м. Планується спорудження нового триповерхового терміналу удосконалення діючого злітно-посадочного полотна і будівництво нових смуг для експлуатації літаків вагою до 450 тонн.

Таким чином, проаналізувавши існуючі державні програми, можна стверджувати, що в АР Крим ведеться велика робота з підготовки до «Євро 2012» для формування ступеню доступності регіону як в межах внутрішнього, так і міжнародного туризму, а це безперечно є значним поштовхом у формуванні позитивного туристичного іміджу автономії

1. Культурно-етнографический туризм в Крыму / Авторы-сост. М.Л. Араджияни, Ю.Н. Лаптев. – Симферополь, 2004. – 356 с. 2. Основные тенденции развития сферы услуг в АРК: экономический доклад / Главное управление статистики в Автономной Республике Крым. - Симферополь.- 2008г. - 8с 3. <http://kianews.com.ua/node/12882>
4. <http://euro2012highway.blogspot.com/2007/11/blog-post.html> 5. <http://www.minek.crimea-portal.gov.ua/ukr/index.php?v=1&tek=385&par=302>

УДК 911.3

Дем'яненко Ю.С.

ПРОБЛЕМИ І ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ПІДГОТОВКИ ТА КОНТРОЛЮ ЯКОСТІ ЕКСКУРСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

Управління екскурсійною діяльністю в Україні потребує певної системи заходів щодо вдосконалення й упорядкування. Дана стаття має на меті проаналізувати сучасний стан системи підготовки та контролю якості екскурсійної діяльності та запропонувати шляхи її вдосконалення.

Management of excursion activity in Ukraine requires a system of measures for improving and streamlining. This article aims to analyze the current state of training and control of quality excursion activities and to propose ways to improve it.

Постановка проблеми. Екскурсійна діяльність – це надзвичайно складна і проблемна сфера сучасної туристської галузі України. Управління нею потребує певної системи заходів щодо її вдосконалення й впорядкування.

Актуальність дослідження. Особливої актуальності цей напрямок наукових і практичних досліджень отримав у зв'язку із зростанням обсягу